SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

Liikenne- ja viestintävaliokunnalle

Direktiiviehdotus liikennevakuutusdirektiivin muuttamisesta (U 53/2018 vp)

Yleistä

Komissio antoi direktiiviehdotuksen 24.5.2018. Ehdotuksen käsittely neuvoston työryhmässä alkoi 7.9.2018.

Keskeinen sisältö

Ehdotuksen tarkoituksena on muuttaa moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavasta vakuutuksesta ja vakuuttamisvelvollisuuden voimaansaattamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2009/103/EY. Muutoksen tavoitteena on liikennevahinkojen uhrien suojan ja kuluttajien oikeuksien parantaminen.

Direktiivin soveltamisalaa ehdotetaan tarkennettavaksi EU-tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti lisäämällä direktiivin ajoneuvon käytön määritelmä. Ajoneuvon käyttöä olisi ajoneuvon käyttäminen sen tavanomaista käyttötarkoitusta vastaavalla tavalla liikennevälineenä riippumatta siitä, missä maastossa ajoneuvoa käytetään ja onko ajoneuvo paikallaan vai liikkeessä. Ehdotuksen muistio-osassa todetaan myös, että uudentyyppiset kevyet moottoriajoneuvot, kuten sähköpyörät, segwayt ja sähköskootterit, kuuluvat jo direktiivin mukaiseen ajoneuvon käsitteeseen. Tähän ei ehdoteta muutosta.

Ehdotuksen mukaan toisista jäsenvaltioista lähtöisin olevien ajoneuvojen vakuutusten tarkastaminen rajoilla sallitaan edellyttäen, ettei tarkastaminen vaadi ajoneuvojen pysäyttämistä. Aiemmin tarkastukset ovat edellyttäneet ajoneuvojen pysäyttämistä, minkä vuoksi järjestelmälliset tarkastukset ovat nykyisin kiellettyjä direktiivissä.

Direktiivissä säädettyjä vakuutusturvan vähimmäismääriä ehdotetaan yhdenmukaistettavaksi. Tällä hetkellä osalla jäsenvaltioista on direktiivissä säädettyä matalammat vähimmäismäärät siirtymäajoista johtuen.

Direktiiviin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan jäsenvaltioiden on määriteltävä takuurahasto, joka korvaa vahinkoa kärsineelle aiheutuneen vahingon, jos vakuutusyhtiö on maksukyvytön. Mikäli vahinkoa kärsineen ja vakuutusyhtiön kotipaikka on eri jäsenvaltioissa, takuurahastolla, joka on suorittanut korvausta vahinkoa kärsineelle, on oikeus vaatia hyvitystä vakuutusyhtiön toimipaikan takuurahastolta. Näin ollen vastuu vakuutusyhtiön maksukyvyttömyyden seurauksista kohdistuisi vakuutusyhtiön kotipaikan vakuutusalalle. Suomessa takuurahastona toimii Liikennevakuutuskeskus.

Lisäksi ehdotetaan yhdenmukaista vahinkohistoriatodistusta, jota vakuutusyhtiön olisi käytettävä antaessaan vakuutuksenottajalle direktiivin edellyttämä tieto tämän vahinkohistoriasta viideltä edeltävältä vuodelta. Vakuutusyhtiön olisi myös julkaistava ne

toimintaperiaatteet, joita se soveltaa vakuutus- ja vahinkohistorian käyttöön vakuutusmaksujen laskennassa. Tavoitteena on edistää toisessa jäsenvaltiossa hankitun vahinkohistorian huomioimista.

Valtioneuvoston kanta

Ehdotuksen tavoitteet ja sisältö ovat kannatettavia. Muun muassa ehdotus takuurahaston (Suomessa Liikennevakuutuskeskuksen) tehtävistä vakuutusyhtiön maksukyvyttömyystilanteessa parantaisi korvauksensaajien asemaa ja estäisi ulkomaisen vakuutusyhtiön maksukyvyttömyyden taloudellisten vaikutusten kohdistumisen suomalaisille vakuutusyhtiöille.

Valtioneuvosto olisi pitänyt toivottavana eräiden kevyiden sähkökäyttöisten ajoneuvojen, kuten sähköpolkupyörien, rajaamista ulos direktiivin soveltamisalasta tässä yhteydessä. Valtioneuvosto pyrkii selvittämään ja edistämään tätä vaihtoehtoa neuvotteluiden yhteydessä.